

W dorocznym Zgromadzeniu Ogólnym Związku Miast Polskich, które odbyło się 17 czerwca br. w Krakowie, wzięło udział ponad 220 delegatów i delegatek oraz obserwatorów i obserwatorek z miast członkowskich ZMP. Podczas spotkania podsumowano działalność Związku w zeszłym roku oraz przyjęto stanowiska w następujących sprawach: konieczności dokonywania zmian granic miast i gmin zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, potrzeby zasadniczych zmian w funkcjonowaniu i finansowaniu polskiej oświaty oraz ograniczenia liczby kadencji wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

- Bardzo cieszy nas obserwowany od 9 lat stały wzrost liczby miast członkowskich. Tylko w tym roku do ZMP przystąpiło 14 nowych miast, od czasu naszego ostatniego Zgromadzenia w czerwcu ubiegłego roku przybyło nam 29 członków – mówił omawiając ubiegłoroczne działania, Jacek Sutryk, prezes Związku Miast Polskich, prezydent Wrocławia. Związek Miast Polskich liczy obecnie 389 miast, które zamieszkuje ponad 80% miejskiej ludności Polski.

Jednym z najważniejszych pól działalności Związku jest aktywne zabieganie o interesy miast poprzez udział w procesie legislacji. W imieniu miast członkowskich Związek uczestniczy w pracach Parlamentu oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisjach sejmowych i senackich, opiniując i uzgadniając akty prawne na etapie projektów. Najważniejsze stanowiska i dokumenty, przyjęte przez Zarząd 2024 roku, dotyczyły: ustawy o dochodach JST, zawieszeniem realizacji Programu „Czyste Powietrze”, projektu Koncepcji Rozwoju Kraju 2050, dalszej realizacji polityki spójności Unii Europejskiej z poszanowaniem zasady subsydiarności, roszczeń odszkodowawczych w związku ze skutkami uchwał krajobrazowych, konieczności podjęcia pilnych działań w zakresie bezpieczeństwa powodziowego, założeń projektu ustawy medialnej czy wydłużenia terminu przyjęcia przez gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego oraz kierunku zmian przepisów o podatku od nieruchomości.

- Obok naprawy finansów samorządowych ważnym wyzwaniem jest dla nas odwrócenie centralizacji państwa, jaka została ze szkodą dla mieszkańców przeprowadzona podczas rządów poprzedniej większości parlamentarnej. ZMP wraz z innymi korporacjami złożył na ręce ministra Tomasza Siemoniaka projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidacji barier utrudniających funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego – powiedział J. Sutryk. - Bardzo ważnym zagadnieniem, zwłaszcza w kontekście negatywnych zmian demograficznych, jest konieczność zapewnienia adekwatnego do potrzeb finansowania zadań oświatowych oraz przywrócenia autonomii samorządów w kształtowaniu sieci szkół – wskazywał prezydent Wrocławia. Inne ważne sprawy, którymi ZMP będzie się nadal aktywnie zajmował to: ochrona ludności i zarządzanie kryzysowe, kwestia prasy samorządowej (przeciwko wyjątkowo nieodpowiedzialnemu i szkodliwemu postulatowi jej likwidacji), a także gospodarka odpadami (ROP).

Samorządowcy zrzeszeni w Związku Miast Polskich odnieśli się również do problemu zmian granic miast. W podjętym stanowisku wyrażają oni głębokie zaniepokojenie z powodu utrzymującej się nieadekwatności granic administracyjnych, która blokuje rozwój funkcjonalny miast. „Nasze działania w kierunku dostosowania granic spotykają się niestety z nieuzasadnionym oporem niektórych gmin wiejskich, które stosują język nacechowany emocjonalnie, określając planowane zmiany mianem „zaborów” czy „wrogiego przejęcia”. Takie podejście, prowadzące do dezinformacji i antagonizowania lokalnych społeczności, utrudnia przeprowadzenie rzeczowych konsultacji społecznych oraz prowadzenie dialogu opartego na wspólnym interesie mieszkańców i zrównoważonym rozwoju całych regionów.” – napisano w stanowisku. Dlatego w obecnej sytuacji niezbędne jest również systemowe podejście do problemu nieadekwatności podstawowego podziału administracyjnego państwa. Rada Ministrów

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 18, czerwiec 2025 01:47

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 561

---

powinna niezwłocznie zainicjować kompleksową, rzetelną ocenę obecnego podziału terytorialnego, z udziałem środowisk eksperckich oraz przedstawicieli samorządu. Związek Miast Polskich zadeklarował gotowość do współpracy w duchu wzajemnego szacunku i partnerstwa, wierząc, że tylko wspólne działania wszystkich szczebli samorządu terytorialnego umożliwią wypracowanie trwałych, sprawiedliwych i funkcjonalnych rozwiązań w zakresie polityki przestrzennej i rozwoju terytorialnego.

W kwestii finansowania polskiej oświaty Związek od lat podkreślał, że wymaga ona wielu działań naprawczych, zwłaszcza: ustabilizowania i zagwarantowania subwencjonowania oświaty na poziomie 3% PKB, ułożenia relacji samorząd-kurator, w tym przywrócenia samorządom swobody w organizowaniu sieci szkół (zastąpienia uzgodnień opiniami), zasadniczej reformy podstawy programowej, jej racjonalnego ukształtowania w sposób odpowiadający oczekiwaniom rodziców i zgodnym z nimi wnioskami nauczycieli, co w efekcie przyniesie wzrost jakości nauczania przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążenia uczniów, a także zmiany zasad dotowania szkół i przedszkoli niepublicznych – skutecznej eliminacji nieracjonalnego wzrostu kosztów. „Bez zmiany ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, poprzedzonej określeniem standardów realizacji tych nałożonych na samorządy zadań, poprawa sytuacji w oświacie nie nastąpi, a w dodatku zostaną zaprzepaszczone efekty korzystnych rozwiązań przyjętych w innych częściach nowego systemu finansów JST.” – czytamy w przyjętym przez delegatów do ZO ZMP stanowisku.

Zgromadzenie Ogólne ZMP postanowiło skierować do Sejmu RP wnioski o usunięcie z prawa wyborczego przepisów ograniczających liczbę kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast i przywrócenie stanu prawnego obowiązującego w tym zakresie przed 2018 rokiem. Ograniczenie liczby kadencji, zapisane w Kodeksie wyborczym wprost słowami „nie ma prawa wybieralności”, jest niezgodne z Konstytucją, co potwierdza opinia prawna prof. K. Ziemskiego. Podkreślono, że ograniczenie dotyczy nie tylko biernego, ale i czynnego prawa wyborczego, pozbawia bowiem obywatela - wyborcę prawa do wybrania popieranej przez siebie osoby na kolejną kadencję. W uzasadnieniu przegłosowanego stanowiska zwrócono uwagę, że: „Należy wyraźnie wskazać, że nie ma żadnych racjonalnych przesłanek, aby ten dyskryminujący i, w naszej opinii, niekonstytucyjny przepis ograniczający liczbę kadencji dotyczył wyłącznie jednej grupy osób wybieranych w wyborach bezpośrednich: wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Nie dotyczy on bowiem między innymi posłów, senatorów, radnych. (...) Apelujemy o równe traktowanie wszystkich osób sprawujących mandat z wyboru.”

Źródło: IP